

Övningsprov 3 – Komplexa tal

1. Beräkna följande

a) $1 + 3i + 5 - i$

b) $(1 + i)(2 - i)$

c) $(2 - 5i)(2 + 5i)$

d) $\frac{1+2i}{2-3i}$ (6/0/0)

2. Skriv följande komplexa tal på polär form

a) $z = 1 + i$

b) $z = 1 - \sqrt{3}i$ (4/0/0)

3. Skriv det komplexa talet $z = 2i$ i exponentiell form (2/0/0)

4. Lös ekvationen $x^2 - 6x + 13 = 0$ och bestäm dess komplexa rötter (1/0/0)

5. Vi definierar det komplexa talet $z = -3 + 4i$. Bestäm följande

a) Placera ut z i det komplexa talplanet

b) $Im(z)$

c) $Re(z)$

d) Bestäm $\bar{z}$

e) Bestäm $|z|$ (6/0/0)

6. För ett tredjegradspolynom på formen $x^3 + ax^2 + bx + c$ vet du har nollställena $x_1 = 3$, $x_2 = 1$ och $x_3 = -2$. Skriv polynomet i faktorform.

(1/1/0)

7. Rita upp i det komplexa talplanet samtliga komplexa tal z som uppfyller följande krav

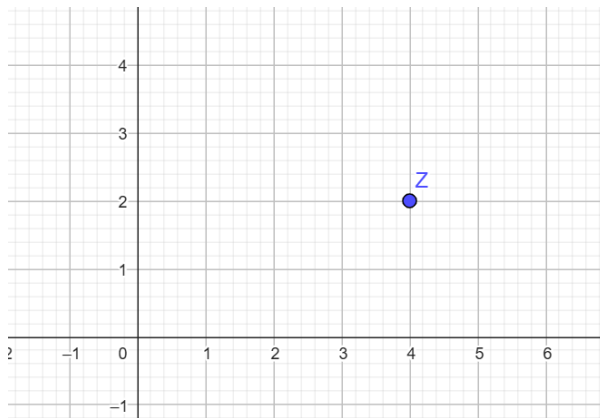
- $Im(z) > 0$
- $|z| = 4$
- $\frac{\pi}{2} < Arg(z) < \pi$ (1/1/0)

8. Utför polynomdivisionen och bestäm eventuell rest

a) $\frac{x^3-7x-6}{x-3}$ b) $\frac{x^3+3x^2-10x-25}{x+4}$ (4/2/0)

9. Lös ekvationen $z^3 = -1$ med fullständiga lösningar (0/3/0)

10. Joakim ritar upp följande komplexa tal z i det komplexa talplanet

a) Rita upp det komplexa talet $z \cdot i$ i det komplexa talplanet.

b) För ett annat komplext tal z vet du att $Re(z) = a$ $Im(z) = b$. Bestäm Re och Im för det komplexa talet $i \cdot z$ (1/2/0)

11. Det finns en regel som säger att om en andragradsekvation har enbart reella koefficienter om dess rötter är konjugerade. Utgå från att en av rötterna är $x = a + bi$ för en andragradsfunktion visa att om ekvationen har konjugerade rötter kommer vi enbart få reella koefficienter på ekvationen.

(0/2/0)

12. a) Undersök om polynomet $x^3 + 4x^2 + x - 6$ har en faktor som är $(x - 1)$

b) Bestäm talet a så att polynomet $3x^3 - 4x^2 + 3ax + 10$ har en faktor som är $(x - 1)$

(1/3/0)

13. Visa att $z \cdot \bar{z} = |z|^2$ för alla z

(0/2/0)

14. a) Visa att $\left(\cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{3}\right)\right)^6 = 1$

b) För vilka positiva värden på k kommer följande uttryck $\left(\cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{3}\right)\right)^k$ bli reellt?

(2/1/1)

15. Bestäm vilket/vilka a kan vara så att $|z| = 3$ för det komplexa talet

$$z = a^2 e^{\frac{\pi}{2}i} + 2a e^{\frac{\pi}{2}i}$$

(0/0/2)

16. Rita upp i det komplexa talplanet samtliga komplexa tal z som har följande likhet

$$|z + \bar{z}| = |z - \bar{z}|$$

(0/0/2)

17. Joakim påstår att om a är ett positivt reellt heltal större än noll kommer a^i alltid resultera i ett komplext tal. Undersök om han har rätt.

(0/0/3)

Övningsprov - Komplexa tal

1. a) $1+3i+5-i = 6+2i$ b) $(1+i)(2-i) = 2-i+2i-i^2 = 2+i-(-1) =$

c) $(2-5i)(2+5i) = 2^2 - (5i)^2 = 3+1$

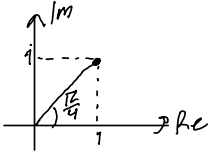
$= 4+25 = 29$

d) $\frac{1+2i}{2-3i} = \left[\text{förång med nämnarens konjugat} \right]$

$= \frac{(1+2i)(2+3i)}{(2-3i)(2+3i)} = \frac{2+3i+4i+6i^2}{2^2 - (3i)^2} = \frac{-4+7i}{13} =$

$= \frac{-4}{13} + \frac{7i}{13}$

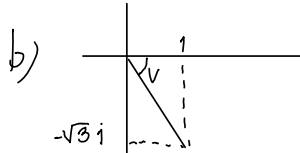
2. a)

$|z| = \sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2}$

$\arg(z) = \frac{\pi}{4}$

Svar: $z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \left(\frac{\pi}{4} \right) \right)$

$|z| = \sqrt{(\sqrt{3})^2 + 1^2} = 2$

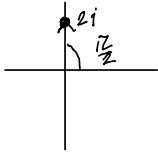
$\arg v: \tan v = \frac{b}{a} = \frac{\sqrt{3}}{1}$

$v = \frac{\pi}{3}$ vilket ger

$\arg v = \frac{5\pi}{3}$ eller $-\frac{\pi}{3}$

$z = 2 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right)$

3. $z = 2i$

$z = 2 \cdot e^{\frac{\pi}{2}i}$

4. $x^2 - 6x + 9 = 0$

$x = 3 \pm \sqrt{3^2 - 9}$

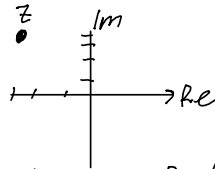
$= 3 \pm \sqrt{-4}$

$= 3 \pm 2i$

$x_1 = 3+2i$

$x_2 = 3-2i$

5. a)

b) $\operatorname{Im}(z) = 4$ c) $\operatorname{Re}(z) = -3$

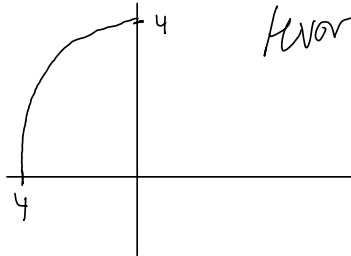
d) $\bar{z} = -3 - 4i$ e) $|z| = \sqrt{(-3)^2 + 4^2} = \sqrt{25}$

$= 5$

6. Använd faktoriseringssatsen

$x^3 + ax^2 + bx + c = (x-3)(x-1)(x+2)$

7.

kvartsirkel med radius 4

8. Använd den liggande stolen

$$\begin{array}{r}
 \text{a)} \quad \frac{x^2+3x+2}{x^3-7x-6} \quad | \quad x-3 \\
 \hline
 -(x^2-3x^2) \\
 \hline
 3x^2-7x-6 \\
 \hline
 -(3x^2-9x) \\
 \hline
 2x-6 \\
 \hline
 -(2x-6) \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 x^2(x-3) = x^3 - 3x^2 \\
 3x(x-3) = 3x^2 - 9x \\
 2(x-3) = 2x - 6 \\
 \text{Ingen rest!}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \frac{x^2-x-6}{x^3+3x^2-10x-25} \quad | \quad x+4 \\
 \hline
 -(x^3+4x^2) \\
 \hline
 -x^2-10x-25 \\
 \hline
 -(-x^2-4x) \\
 \hline
 -6x-25 \\
 \hline
 -(-6x-24) \\
 \hline
 -1 \quad \text{Svar: Resten är } -1
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 x^2(x+4) = x^3 + 4x^2 \\
 -x(x+4) = -x^2 - 4x
 \end{array}$$

9. $z^3 = -1$ skriv i potens form

$$z^3 = \cos 2\pi + i \sin 2\pi \quad z = \cos(\nu) + i \sin(\nu) \quad z^3 = \cos(3\nu) + i \sin(3\nu)$$

$$3\nu = 2\pi + 2k\pi \cdot n$$

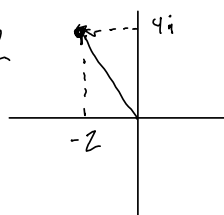
$$\nu = \frac{2\pi}{3} + \frac{2k\pi \cdot n}{3} \quad \text{där } n=0,1,2$$

$$z_1 \text{ där } n=0 \quad z_1 = \cos\left(\frac{2\pi}{3}\right) + i \sin\left(\frac{2\pi}{3}\right)$$

$$z_2 \text{ där } n=1 \quad z_2 = \cos(\pi) + i \sin(\pi)$$

$$z_3 \text{ där } n=2 \quad z_3 = \cos\left(\frac{5\pi}{3}\right) + i \sin\left(\frac{5\pi}{3}\right)$$

10. a) $z = 4 + 2i$ $i \cdot z = i(4 + 2i) = 4i - 2$

b) $\operatorname{Re}(iz) = -b$ $\operatorname{Im}(iz) = a$

11. $(x - (a + bi))(x - (a - bi)) = x^2 - x(a - bi) - x(a + bi) + (a + bi)(a - bi)$

$= x^2 - ax + bix - ax - bix + a^2 + b^2 = x^2 - 2ax + a^2 + b^2$ Bara reella koefficienter!

12. om faktorn $(x - 1)$ ska vara en faktor för polynomet måste $P(1) = 0$ enligt faktorsatsen $P(1) = 1^3 + 4 \cdot 1^2 + 1 - 6 = 0$ det stämmer!

b) Ställ upp ekvationen $P(1) = 0$

$P(1) = 3 \cdot 1^3 - 4 \cdot 1^2 + 3a \cdot 1 + 1 = 0$

$-1 + 3a + 1 = 0$ Svar: $a = -3$

$3a = -9$

$a = -3$

13. $z = a + bi$ $\bar{z} = a - bi$ $z \cdot \bar{z} = (a + bi)(a - bi) = a^2 - (bi)^2 = a^2 + b^2$

$|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$

$|z|^2 = a^2 + b^2$ $|z|^2 = z \cdot \bar{z}$ snyggt!

14. a) $(\cos(\frac{2\pi}{3}) + i \sin(\frac{2\pi}{3}))^6 = \cos(\frac{6 \cdot 2\pi}{3}) + i \sin(\frac{6 \cdot 2\pi}{3}) = \cos(2\pi) + i \sin(2\pi)$

$= 1$ VL = HV

b) Två fall! Antingen är uttrycket lika med 1 eller lika med -1

$(\cos(\frac{2\pi}{3}) + i \sin(\frac{2\pi}{3}))^n = 1$

$k \cdot \frac{2\pi}{3} = 2\pi \cdot n$

$k = 6 \cdot n$ $n = 0, 1, 2, 3, \dots$

eller $(\cos(\frac{2\pi}{3}) + i \sin(\frac{2\pi}{3}))^n = -1$

$k \cdot \frac{2\pi}{3} = \pi + 2\pi \cdot n$

$k = 3 + 6\pi \cdot n$ $n = 0, 1, 2, 3, \dots$

15. Vi vet att $|z| = 3$

$z = a^n e^{\frac{2\pi}{3}i} + 2a e^{\frac{2\pi}{3}i} = e^{\frac{2\pi}{3}i} (a^2 + 2a)$

$= 3$ eftersom $|z| = 3$

$a^2 + 2a = 3$ Svar

$a^2 + 2a - 3 = 0$

$a = -1 \pm \sqrt{1 + 3}$

$= -1 \pm 2$

$a_1 = 1$ $a_2 = -3$

Svar: De $a = 1$ eller $a = -3$

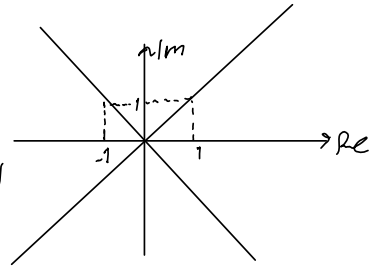
16. $z = a + bi$ $\bar{z} = a - bi$ $|z + \bar{z}| = |z - \bar{z}|$

$|a + bi + a - bi| = |a + bi - (a - bi)|$

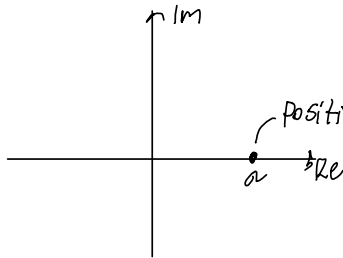
$|2a| = |2bi|$

$|a| = |bi|$

Alla komplexa tal
på dessa linjer

17.

Smart att skriva om
till e som bas

$a = e^{\ln a}$

$a^i = (e^{\ln a})^i = e^{\ln a \cdot i}$ Vi har

nu detta i exponentieringsform, nice!

$\ln a$ kommer nu vara argumentet för det

komplexa talet

För att $e^{\ln a \cdot i}$ ska resultera i ett reellt tal måste $\ln a = 2\pi \cdot n$ eller $\ln a = i\pi + 2\pi \cdot n$ vilket aldrig kommer ske då a är ett positivt heltal. Det gör att $e^{\ln a \cdot i}$ alltid kommer vara komplext.